

INFORME 2005 DEL DEFENSOR DE LA CIUTADANIA D'AMPOSTA

Pròleg

Pel seu interès, transcriuré al meu informe, per a coneixement de tota la ciutadania d'Amposta un extracte basat en el pròleg de l'Informe del Síndic de Sant Feliu de Guíxols.

«La Institució del Defensor de la Ciutadania té arrels profundes sota un nom o un altre. Una ullada a la història ens mostra que hi ha hagut molts antecedents de figures o institucions que en nom dels ciutadans feren de mitjanceres davant els poders establerts.

Així, veiem que als regnes musulmans existia la figura del Sahib Al Mazalim, una mena de jutge o mediador dels súbdits davant del Califa o de les autoritats en situacions d'injustícia o d'abús de poder.

A Aragó existia el Justicia Mayor de Aragón, amb la mateixa funció. A Catalunya hi ha uns antecedents clars a l'època medieval en les assemblees de Pau i Treva o els provisors de greuges, que s'encarregaven de castigar als qui cometien abusos contra les persones i controlaven els excessos de les autoritats.

Amb l'aparició de les Corts catalanes, hi havia un greuge de Cort a qui acudir quan algun ciutadà havia estat perjudicat pel Rei o pels seus oficials. L'any 1350, durant el regnat de Pere el Cerimoniós, es va presentar per primera vegada al rei, un memorial de greuges a la Cort General de Perpinyà, però no és fins a l'any 1409 que Martí l'Humà va institucionalitzar un procediment de satisfacció de queixes creant una comissió formada per nou delegats del rei i nou delegats de la Cort els quals s'anomenaven jutges de greuges. Aquesta organització es va modificar i a partir del 1419 estava formada per nou provisors de greuges, tres nomenats pel rei i dos per cada un dels tres estaments: nobiliari, eclesiàstic i ciutadà. Així, veiem que dos dels provisors eren escollits pels seus conciutadans. Malgrat les diferències entre aquella institució i l'actual, també hi ha fortes similituds, ja que comparteixen el principi comú de vigilar els abusos del poder públic en perjudici dels ciutadans, segons assenyala el professor Font Rius.

L'any 1766, en tots els Ajuntaments de l'Estat, i creada pel Consell de Castella, va aparèixer la figura del Síndic Personer, potser la figura que més s'aproxima a l'actual. Era un funcionari municipal elegit per sufragi directe. A Barcelona era votat per compromissaris. Aquest càrrec va ser suprimit el segle XIX, amb la creació dels ajuntaments constitucionals, i no és fins el 1987 que torna a aparèixer al nostre país amb el nom de Defensor del Ciutadà, a la ciutat d'Amposta, amb la vocació clara de defensar els interessos de les persones enfront els abusos i mala gestió de l'Administració municipal.»

PRESENTACIÓ

Tal com mana l'article 29 del capítol 4 del reglament del Defensor de la Ciutadania, presento aquest informe al Ple de la Corporació per al seu coneixement.

Aquest és el primer informe que avarca un any sencer de treball i, per tant, permet extraure una visió més acurada de la problemàtica de la nostra ciutat dintre del període comprés entre el 1-1-2005 fins el 31-12-2005.

L' Oficina de Defensa de la Ciutadania ha estat oberta per atendre les queixes de la ciutadania durant el 2005 fins a 216 dies, període en el que s'han presentat 328 queixes distribuïdes de la següent forma: 257 corresponent a l'Administració municipal i 71 corresponent a litigis entre particulars en els que no té competències el Defensor.

Ja sabeu que la meva tasca en els litigis entre els propis ciutadans és la de fer de mitjancer entre les parts, intentant una solució de bona voluntat, i seguint aquesta forma de treballar, 41 de les queixes s'han solucionat, 19 ha estat del tot impossible poder fer res i 11 han estat derivades a l'Oficina del Consumidor, ja que el problema corresponia a aquest organisme. Les queixes que corresponen a l'actuació de l'Ajuntament les presentaré dividides per departaments, de forma que els ciutadans es poden formar una idea més clara de quin és el funcionament de cada àrea.

Agricultura i medi ambient

- S'han presentat vuit queixes, de les que dues no tenia raó el ciutadà, una no ha estat solucionada i cinc han estat resoltes.

Serveis socials

- Quatre han estat les queixes presentades, dues no tenien raó i les altres dues han estat solucionades.

Governació

- S'han presentat dues queixes, una no tenia raó de ser i l'altra ha estat solucionada.

Esports

- Dues queixes, una està solucionada i l'altra no.

Immigració

- Dues queixes, una solucionada i l'altra no.

Turisme

- Només s'ha presentat una queixa i era sense raó.

Cultura

- Dues queixes, les dues han estat solucionades.

Sanitat i higiene

- S'han presentat set queixes, de les quals tres no tenien raó, tres han estat solucionades i una va estar retirada pel propi ciutadà que l'havia presentat.

Hisenda

- Quatre han estat les presentades, dues no tenien raó i les altres dues han estat solucionades.

Policia

- Setanta- dues queixes, de les que tres no han estat admeses perquè no corresponien a l'actuació del Defensor. Una ha estat tramesa al Síndic de Catalunya, ja que corresponia a l'actuació dels mossos d'esquadra, una altra ha estat retirada, nou no tenien raó els ciutadans, trenta-set han estat solucionades i vint-i-una no s'han solucionat.

Serveis

- Setanta-tres queixes. Una no corresponia, set no tenien raó, cinquanta i una han estat solucionades i catorze no.

Obres i urbanisme

- Vuitanta queixes presentades, una no correspon a la meva actuació, quatre no tenien raó, vint-i-dues han estat solucionades i cinquanta-tres no estan solucionades.

En un primer cop d'ull a les queixes presentades a la meva oficina, veiem que el que més destaca és la gran diferència en nombre segons el departament del que es tracta, policia, serveis i obres s'emporten el gruix de totes les queixes, a gran distància de totes les altres àrees, la qual cosa és normal perquè són els departaments amb una problemàtica més alta i que afecten d'una manera més directa als ciutadans; però això no pot amagar el fet respecte al departament d'obres i urbanisme del poc nombre de solucions aportades i des d'aquest informe suggeriria a la Junta de Govern el estudi d'una profunda reestructuració del departament, així com dotar-lo de les ordenances adequades per a un funcionament més eficient i clar, per evitar les interpretacions subjectives; lo que està reglamentat sabem que és igual per a tots. Voldria insistir aquí que un dels principals focus generadors de problemes per a la ciutadania, és el gran nombre d'ocupacions de la via pública per fer obres de construcció, fet que ja va ocasionar al seu dia la petició d'unes ordenances específiques, aspecte sobre el que vull reincidir en aquest informe, ja que a dia d'avui, encara no existeixen.

PER UNA CIUTAT MÉS NETA

El gran nombre de queixes rebudes a l'oficina de la ciutadania durant el transcurs de l'any 2005, i la dificultat de solucionar-les individualment, m'ha empès a fer, dintre de l'informe, un apartat específic per centrar millor la problemàtica existent i per a que és prenguin les mesures que es considerin adients per aconseguir que la nostra ciutat sigui una ciutat neta als nostres ulls i als de tots aquells que ens visitin.

En primer lloc, i per a que és vegi la complexitat que comporta solucionar el més elemental problema de neteja a la nostra ciutat cal dir que la mateixa és cosa de tres institucions: El Consell Comarcal del Montsià, l'Ajuntament d'Amposta i la Generalitat de Catalunya mitjançant l'Agència Catalana de residus de la Conselleria de Medi Ambient, que aporta tres membres al consell d'administració del Consorci de tractament de residus, juntament a altres tres membres que designa el Consell Comarcal del Montsià.

Respecte al Consell Comarcal del Montsià s'ha de dir que la conselleria de medi ambient s'ocupa de tot lo relacionat amb el reciclatge (paper, vidre, etc.) i, a més té tres representants dintre del consell d'administració de la societat mixta Consell-Agència Catalana de Residus, que és la que proporciona els contenidors de brossa general necessaris i s'encarrega també del servei de recollida i neteja dels mateixos, a través d'una empresa privada contractada per a aquesta feina. Així mateix, te cura del tractament d'aquests residus a la planta situada al Mas de Barberans.

Respecte a l'Ajuntament, cal dir que són quatre els regidors implicats amb la neteja de la nostra ciutat: medi ambient, sanitat i higiene, serveis i policia. I es dóna el cas que moltes vegades una sola queixa afecta a més d'un departament, amb la complexitat que això suposa per resoldre qualsevol problema, tenint present també que en molts casos, el regidor corresponent a de derivar la queixa al Consell Comarcal si es tracta d'un problema de reciclatge o al Consorci si és de brossa general.

PROBLEMES DETECTATS

- Mal olor generalitzada dels contenidors de brossa general, especialment a l'estiu.
- Manca de contenidors de brossa general i de reciclatge.
- Com a conseqüència de l'anterior punt, tots els voltants dels contenidors estan plens de brossa i de deixalles, amb el mal aspecte que això comporta, dificultant de vegades, fins i tot el pas dels vianants per les voreres i provocant que la brossa s'escampi per tot el carrer.
- Mal olor als invornals dels voltants del mercat, com a conseqüència de les aigües estancades, que podrien arribar a provocar un greu problema sanitari.
- La brossa del mercat, incloent les deixalles del peix s'aboquen als contenidors en ple migdia.
- No es respecten els horaris de llençar les escombraries als contenidors per una part dels ciutadans.
- Es deixen al carrer deixalles grosses, tipus mobles i electrodomèstics.
- Excrements d'animals a diferents indrets de la ciutat.
- Solars privats que s'utilitzen com a abocadors incontrolats.
- Manca de neteja dels contenidors.
- Llocs especialment bruts, com les caigudes del carrer Buenos Aires, la glorieta de la zona esportiva, solars privats, etc.
- Manca de papereres.

Com a conseqüència dels punts esmentats, l'aspecte general de la nostra ciutat no és precisament la d'una ciutat neta, a excepció del centre que presenta un aspecte més decent degut al treball de les màquines de neteja que passen pràcticament tots els dies. Tot i així, a les voreres del mercat se senten fortes olors per la putrefacció d'aigües estancades als invornals i per utilitzar els contenidors de brossa al migdia per tirar les escombraries del mercat, especialment les de peix, que en ple estiu fan una olor insuportable.

SUGGERIMENTS AL PLE DE LA CORPORACIÓ

Sense entrar en més detalls, destacaré a l'informe les queixes que en major nombre s'han presentat durant aquest any.

En lo que respecta a l'àrea de Serveis, el problema principal i que més costa resoldre, tal com hem vist a l'apartat anterior, és el de la neteja de la ciutat, problema que s'incrementa a l'estiu. He constatat que hi ha un insuficient nombre de contenidors, que no es netegen com seria desitjable i que la ciutadania incompleix els horaris per tirar la brossa. Si bé és cert que aquests problemes s'acabaran quan s'executi el projecte de soterrar els contenidors, també és cert que no el tindrem fet ni en un dia ni en dos i mentrestant, la Corporació hauria d'arbitrar les mesures necessàries per a que els ciutadans compleixen els horaris i que la neteja dels contenidors sigui més a regular, especialment a l'estiu, i sobretot és molt necessari que s'incrementi el nombre de contenidors.

Respecte a l'àrea de policia, les principals queixes no resoltes, són els actes vandàlics que afecten especialment al mobiliari públic i que costen molts diners a la Hisenda local i els sorolls generats, especialment a l'estiu per les motos de petita cilindrada i pels locals d'oci. Al respecte, en la meua opinió, l'actuació de l'Ajuntament és molt tèbia i la meua recomanació va en el sentit de demanar accions més enèrgiques.

Respecte a Obres i Urbanisme, recalcar que cal fer unes ordenances específiques d'ocupació de la via pública, per regular aquest gran focus generador de molts problemes per als ciutadans, i també recomanaria a l'Ajuntament el fet de obligar a dipositar una fiança als promotors d'obres per assegurar la reparació de tots els desperfectes ocasionats amb motiu de la pròpia activitat constructora, i que aquest es reparin d'una forma més diligent que en l'actualitat.

També voldria recomanar mesures per a què és reguli la instal·lació d'aparells d'aire condicionat que en nombre creixent estan "brotant" de les façanes i balcons de totes les cases i blocs de pisos de la ciutat, amb el corresponent deteriorament de l'estètica urbana i l'augment de problemes per als vianants en forma de pluja no desitjada en molts casos.

I per acabar, voldria destacar la greu problemàtica que pateixen totes les persones amb les facultats físiques reduïdes i que han motivat la presentació d'un gran nombre de queixes; els accessos a les voreres no tenen les pendents adequades a un correcte ús per la gent que ho necessita. Recomanaria que se solucioni el problema en el més breu espai de temps possible, ja que aquesta petició s'ha fet moltes vegades.

CONCLUSIONS

No voldria acabar l'informe sense fer esment a un dels més important, sinó el que més, DRETS HUMANS: el dret que tothom té a la pròpia salut.

No descobreixo res de nou que no sigui conegut per qualsevol usuari de la Seguretat Social si parlo del deteriorament de la sanitat pública, des de els metges de família fins a les diferents especialitats i no parlem de la medicina hospitalària, ja que aquest deteriorament afecta a la nostra salut i encara que no sigui una competència estrictament municipal, crec que l'Ajuntament hauria de prendre mesures al respecte en el sentit d'intensificar l'acció política a nivell institucional per aconseguir que tota la ciutadania d'Amposta tingui una adequada atenció sanitària. No pot ser que una visita al metge de família es doni fins a quinze dies després de demanar-la i una a l'especialista alguns mesos després. Crec que com a ciutadans/es que paguem el servei, tenim el dret de tenir-lo quan el necessitem i no ens hem de quedar amb els braços plegats esperant que les coses millorin per sí soles, cal exigir els nostres drets si les instàncies polítiques no els respecten.

Per finalitzar, vull deixar clar a tothom, que tot el contingut de l'informe està fonamentat en les queixes que s'han presentat a aquesta oficina i que la meva única pretensió és que les instàncies públiques que regeixen els nostres destins com habitants del nostre país i de la nostra ciutat es sensibilitzen de les mateixes i posin les mesures necessàries per complir la seva obligació envers la ciutadania. En cap moment vull que ningú tregui la conclusió de què es busca culpables als nostres problemes. El que sempre he tractat és que es posin solucions als mateixos, el meu pensar és que trobar culpables no soluciona per sí sol cap problema, cal se positiu en el sentit ampli de la paraula i treballar conjuntament per millorar la qualitat de vida de la ciutadania.

SALUT PER A TOTHOM

Amposta a 29 de maig del 2006

Eloi Toldá i Andreu
Defensor de la Ciutadania d'Amposta